

ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตคนพิการในเขตอำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว

Factors Affecting the Quality of Life of the People with Disabilities in Wathana Nakhon Sa Kaeo Province

ศิลปชัย วัชรชวกุล*

Sinlapachai Watcharachawakul

สาขาวิชาการบริหารจัดการองค์การ

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก, ประเทศไทย

Master of Arts, Faculty of Liberal Arts, Krirk University, Thailand

Email: Sinchai_2018@hotmail.com

Received: August 24, 2022

Revised: November 21, 2022

Accepted: January 11, 2023

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (๑) ศึกษากระบวนการเข้าถึงสิทธิของคนพิการ การสนับสนุนทางสังคมที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตคนพิการในเขตอำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว (๒) ศึกษาระดับคุณภาพชีวิตคนพิการในเขตอำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว และ (๓) ศึกษาอิทธิพลของการสนับสนุนทางสังคมที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตคนพิการในเขตอำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว การวิจัยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างได้แก่ คนพิการที่จดทะเบียนในเขตอำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว จำนวน ๓๕๒ คน สถิติที่ใช้คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันและการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า (๑) การเข้าถึงสิทธิคนพิการในเขตอำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง การสนับสนุนทางสังคมของคนพิการในเขตอำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางและ (๒) คุณภาพชีวิตคนพิการในเขตอำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า การสนับสนุนทางสังคมทั้ง ๔ ด้าน มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตคนพิการในเขตอำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ และ การสนับสนุนทางสังคม ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตคนพิการในเขตอำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ทั้ง ๔ ด้าน

คำสำคัญ: ปัจจัยที่ส่งผล; คุณภาพชีวิต; คนพิการ

* นายศิลปชัย วัชรชวกุล Mr.Sinlapachai Watcharachawakul สาขาวิชาการบริหารจัดการองค์การ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก Master of Arts, Faculty of Liberal Arts, Krirk University

Abstract

The purposes of this study were to (1) study the level of access to rights of people with disabilities, social support affecting quality of life of people with disabilities in Watthana Nakhon District, Sa Kaeo Province, (2) study the level of quality of Life of people with disabilities in Watthana Nakhon District, Sa Kaeo Province; and (3) study the influence of social support on the quality of life of people with disability in Watthana Nakhon District, Sa Kaeo Province. This research is quantitative research, collected data using questionnaires. The sample consisted of 352 people. The statistics used were frequency, percentage, mean, standard deviation, pearson product moment correlation coefficient, and multiple regression analysis. The results of the research showed that (1) the access to the rights of people with disabilities in Watthana Nakhon District, Sa Kaeo Province, as a whole was in the moderate level. Social support for people with disabilities in Watthana Nakhon District, Sa Kaeo Province as a whole was in the moderate level, and (2) the quality of life of the people with disabilities in Watthana Nakhon District, Sa Kaeo Province, as a whole was in the moderate level. The hypothesis testing results showed that social support in all 4 areas was related to the quality of people with disabilities in Watthana Nakhon District, Sa Kaeo Province statistically significant at the 0.05 level and social support affects the quality of life of people with disabilities in Watthana Nakhon District, Sa Kaeo Province with statistical significance at the 0.05 level in all 4 aspects.

Keywords: factors affecting; quality of life; disabled person

บทนำ

โลกในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วโดยมีเหตุปัจจัยหลายประการทำให้สังคมมีความเป็นสังคมสมัยใหม่ (Modern Society) และมีการพัฒนาทางด้านอุตสาหกรรมและทางด้านเทคโนโลยีมากขึ้น ทำให้เกิดความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ก่อให้เกิดสภาวะมลพิษส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิต ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญประการหนึ่งของความพิการ องค์การสหประชาชาติได้ระบุถึงสถานการณ์คนพิการทั่วโลกว่ามีอัตราการเติบโตเพิ่มขึ้นในแต่ละปีอย่างน้อยร้อยละ ๑๐ ของประชากร องค์การสหประชาชาติจึงได้กำหนดแผนปฏิบัติการด้านคนพิการ กฎมาตรฐานว่าด้วยความเสมอภาคทางโอกาส

แก่คนพิการ เพื่อเป็นแนวทางให้ประเทศสมาชิกใช้พัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการ โดยส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดมาตรการในการป้องกันความพิการ การรักษาพยาบาล การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการและเน้นให้คนพิการได้รับโอกาสในการมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ในสังคม การให้ความสำคัญเกี่ยวกับคนพิการ ได้รับความสนใจจากสังคมในวงกว้างมาเป็นเวลานาน แม้ว่าประเทศต่าง ๆ ได้มีการรองรับปฏิญญาสากลว่าด้วยเรื่อง สิทธิมนุษยชน ซึ่งมุ่งหวังให้ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาสในสังคมได้รับการปฏิบัติที่เท่าเทียมกัน^๑ สอดคล้องกับการพัฒนาระบบการจัดการศึกษาไทยให้เท่าเทียมกันเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาที่มีคุณภาพให้นักเรียนและเยาวชนที่ด้อยโอกาสทางการศึกษาตามศักยภาพสภาพความผิดปกติทางร่างกาย ระดับสติปัญญาให้ผู้ที่มีความบกพร่องทางร่างกายและสติปัญญาได้มีสิทธิและโอกาสเท่าเทียมกัน ในการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานและได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกด้านสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษาอย่างทั่วถึง เพื่อให้ผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษามีศักยภาพ มีความรู้ ความสามารถทางอาชีพ มีสุขอนามัยที่ดี และยกระดับคุณภาพชีวิตช่วยเหลือตนเองได้ มีสิทธิและโอกาสเสมอภาคกันในการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีคุณภาพโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย^๒ แต่ก็ยังพบการเลือกปฏิบัติและมีทัศนคติเชิงลบต่อผู้พิการ กลุ่มผู้พิการถือเป็นกลุ่มผู้ด้อยโอกาสในสังคม ซึ่งควรได้รับการช่วยเหลือสนับสนุน ให้สามารถช่วยเหลือตนเองได้ในการดำเนินชีวิตให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ซึ่งนอกจากจะเป็นการลดภาระค่าใช้จ่ายให้กับผู้พิการแล้วยังเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้พิการมีความภาคภูมิใจในการใช้ชีวิตอย่างมีคุณค่า ไม่เป็นภาระของสังคม ผู้พิการยังเป็นกำลังสำคัญส่วนหนึ่งในการพัฒนาประเทศชาติให้ก้าวต่อไปได้อีกด้วย จากรายงานสถานการณ์ผู้พิการในประเทศไทย ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ มีผู้พิการรวม ๒,๑๑๖,๗๕๑ คน จำแนกประเภทความพิการ ได้แก่ ทางจิตใจหรือพฤติกรรม ทางสติปัญญา พิการซ้อน ทางออทิสติก ทางการเคลื่อนไหวร่างกาย ทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ทางการเรียนรู้ และทางตา ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นของผู้พิการจากโครงสร้างของประชากรที่เปลี่ยนแปลงไป โดยสัดส่วนของประชากรผู้สูงอายุมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ขณะเดียวกันประชากรเด็กก็มีแนวโน้มลดลง การเปลี่ยนผ่านทางระบาดวิทยา ความเจ็บป่วยจากโรคติดเชื้อหรือโรคเรื้อรังที่นำไปสู่ความพิการที่เพิ่มขึ้น เช่น โรคเบาหวาน โรคหัวใจและโรคหลอดเลือด เป็นต้น การเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจ โดยมีการขยายตัวของอุตสาหกรรม การผลิตอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว นำไปสู่การเกิดอุบัติเหตุจากการทำงาน อุบัติเหตุจากจราจร วิถีชีวิตของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปสู่การใช้

^๑ United Nation, *Report of the World Summit for Social Development*, (New York: United Nation, 1995), p. 24.

^๒ เฉลิมชัย ใจคง และทศพร แสงสว่าง, “ชุดการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เรื่อง การดูแลสุขภาพสุขอนามัยวัยต่าง ๆ ของร่างกายสำหรับครูระดับประถมศึกษา” , *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏ*, ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๓ (กันยายน-ธันวาคม ๒๕๖๔) : ๑๕๕.

ชีวิตที่เร่ร่อน การแข่งขันสูง ซึ่งนำไปสู่ความพิการทางจิต^๓ และผู้พิการอยู่ในช่วงวัยทำงานประสบกับปัญหาการว่างงาน ส่วนหนึ่งของการว่างงานคือ ผู้พิการขาดคุณสมบัติทางการศึกษา ความรู้ ความสามารถ และความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน กระทั่งการมีรายได้ที่นำมาใช้ในการดำเนินชีวิตของผู้พิการ คือ ค่าใช้จ่ายในการดูแลสุขภาพ ค่าใช้จ่ายในการใช้ชีวิตประจำวัน และยังกระทบต่อภาพรวมของประเทศในการสูญเสียทรัพยากรบุคคล ทรัพยากรทางด้านงบประมาณในการบริหารจัดการสิ่งสาธารณูปโภค การฟื้นฟูสุขภาพร่างกายและจิตใจของผู้พิการจำนวนมาก รัฐบาลให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมสิทธิ โอกาส และความเสมอภาคอย่างเท่าเทียมกันของผู้พิการ ภายใต้แนวคิด “ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง” และได้มีการกำหนดนโยบายในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ ไม่ว่าจะเป็นการลดความเหลื่อมล้ำสร้างความเท่าเทียมในสังคม โดยกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ยึดถือขับเคลื่อนนโยบายการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ฉบับที่ ๕ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๑ โดยกำหนดวิสัยทัศน์ว่า คนพิการเข้าถึงสิทธิที่เป็นจริง ดำรงชีวิตอิสระในสังคมที่อยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของชาติ ระยะ ๒๐ ปี แผนพัฒนาสังคม เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ รวมทั้งอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการและเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน และพระราชบัญญัติส่งเสริมพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ส่งเสริมให้มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้พิการปรับปรุงวิธีการส่งเสริมที่สอดคล้องและครอบคลุมสิทธิประโยชน์ผู้พิการ^๔ ในการจัดการศึกษาและบริการเพื่อสนับสนุนให้กับบุคคลที่มีความต้องการทางการศึกษาเป็นพิเศษ ซึ่งครอบคลุมบุคคล ๓ กลุ่ม คือ (๑) กลุ่มเด็กที่มีความสามารถพิเศษ (๒) กลุ่มเด็กพิการและบกพร่องในการเรียนรู้ และ (๓) กลุ่มด้อยโอกาสและต้องได้รับการช่วยเหลือเป็นพิเศษ ซึ่งทั้ง ๓ กลุ่มนี้อยู่ในขอบข่ายของการศึกษาพิเศษ แต่กลุ่มที่มักจะกล่าวถึงในเรื่องของการศึกษาพิเศษ คือ กลุ่มของเด็กพิการและบกพร่องในการเรียนและกลุ่มด้อยโอกาส^๕ ให้ได้รับสิทธิ สิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะและความช่วยเหลือจากรัฐบาลอย่างไม่เลือกปฏิบัติ

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะเป็นผู้พิการคนหนึ่ง โดยมีการพิการทางสายตา จึงเกิดความสนใจที่จะศึกษาถึงคุณภาพชีวิตของคนพิการในเขตอำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว ที่ผู้วิจัยได้มีถิ่นที่อยู่อาศัยในเขตอำเภอนี้ของจังหวัดสระแก้ว เกิดความสนใจที่จะศึกษาถึงคุณภาพชีวิตของคนพิการในเขตอำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว ว่ามีคุณภาพชีวิตเป็นอย่างไร รวมถึงศึกษาว่าการสนับสนุนจากทางสังคม

^๓ กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ, รายงานข้อมูลสถานการณ์ด้านคนพิการในประเทศไทย, (กรุงเทพมหานคร: กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, ๒๕๖๕), หน้า ๑๑.

^๔ สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ, **ประเทศการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่องประเภทและหลักเกณฑ์ความพิการ**, (กรุงเทพมหานคร: สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, ๒๕๕๐), หน้า ๗๑.

^๕ พระมหาพิระพล ฐานจาโร (นาคะจักรวาล) , “รูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์สำหรับคนพิการในโรงเรียนการศึกษาพิเศษ” , **วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิราวุธ**, ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๒ (พฤษภาคม-สิงหาคม ๒๕๖๔) : ๑๑๕.

มีอิทธิพลหรือส่งผลต่อคุณภาพชีวิตคนพิการอย่างไร เพื่อเป็นประโยชน์ในการเป็นแนวทางการพัฒนาปรับปรุงคุณภาพชีวิตให้แก่คนพิการอย่างเหมาะสม นอกจากนี้ สามารถนำข้อมูลต่าง ๆ ไปเป็นข้อมูลให้กับหน่วยงานของภาครัฐหรือเอกชนเข้ามาส่งเสริมทางด้านการประกอบอาชีพหรือเข้ามามีบทบาทในการฟื้นฟูด้านสุขภาพและฟื้นฟูทางด้านแรงงานและอาชีพให้กับคนพิการในเขตอำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว ทำให้คนพิการมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เกิดศักยภาพและประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์อย่างทัดเทียมเสมอภาคกับคนอื่น ๆ ในสังคม เพราะความพิการที่เกิดขึ้นกับคนเหล่านั้น หากได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพที่ถูกต้องแล้วและมีการพัฒนาความสามารถที่ถูกทาง นอกจากจะช่วยให้สามารถช่วยเหลือตนเองได้ เลี้ยงชีพตนเองได้โดยไม่เป็นภาระกับครอบครัวและสังคม กำลังแรงงาน ความสามารถและความคิดของคนพิการ สามารถที่จะเป็นกำลังในการพัฒนาท้องถิ่นและประเทศต่อไปได้เป็นอย่างดี^๖

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาระดับการเข้าถึงสิทธิของคนพิการ การสนับสนุนทางสังคมที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตคนพิการในเขตอำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว
๒. เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตคนพิการในเขตอำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว
๓. เพื่อศึกษาอิทธิพลของการสนับสนุนทางสังคมที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตคนพิการในเขตอำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตคนพิการในเขตอำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว เป็นการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม (Questionnaire) ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้คือ คนพิการที่จดทะเบียนในเขตอำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว จำนวน ๒,๙๔๕ คน^๗ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน ๓๕๒ คน ได้จากการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรคำนวณของ Taro Yamane^๘ โดยกำหนด

^๖ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดสระแก้ว, จำนวนคนพิการที่จดทะเบียนคนพิการอำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว, (สระแก้ว: สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดสระแก้ว, ๒๕๖๔), หน้า ๕๕.

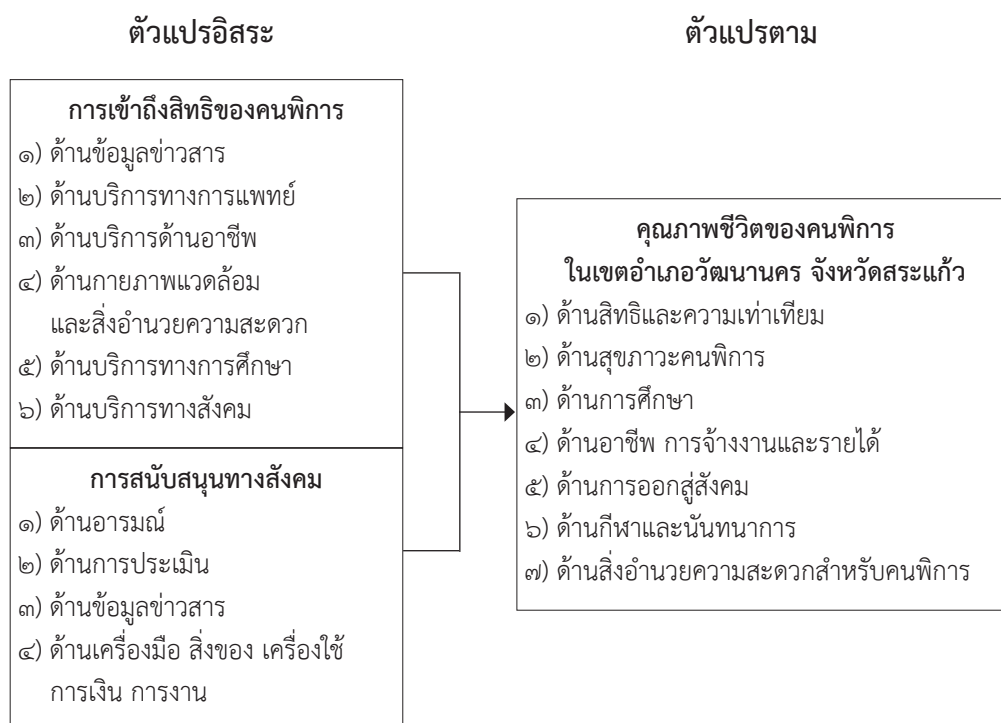
^๗ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดสระแก้ว, จำนวนคนพิการที่จดทะเบียนคนพิการอำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว, หน้า ๕๖.

^๘ Taro Yamane, *Statistics : An Introductory Analysis (3rd^{ed})*. (New York: Harper and Row Publications, 1973), p. 84.

ค่าความคลาดเคลื่อนร้อยละ ๕ หรือค่าความเชื่อมั่นร้อยละ ๙๕ และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบอาศัยความไม่น่าจะเป็น โดยวิธีสุ่มแบบตามสะดวก (Convenience Sampling) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่, ค่าร้อยละ, ค่าเฉลี่ย, ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน, ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

กรอบแนวคิดของการวิจัย

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตคนพิการในเขตอำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างกรอบแนวคิดของการวิจัย โดยผู้วิจัยได้ใช้แนวทางของกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (พก.) มาเขียนเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัยได้ดังนี้^๙

ภาพที่ ๑ กรอบแนวคิดของการวิจัย

^๙ กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ, คู่มือมาตรฐานการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ “โครงการเสริมพลังคนพิการสร้างโอกาสและความเท่าเทียมในสังคม”, (กรุงเทพมหานคร: กองยุทธศาสตร์และแผนงาน กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (พก.), ๒๕๕๙), หน้า ๖๘.

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ระดับการเข้าถึงสิทธิของคนพิการในเขตอำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐

ตารางที่ ๑ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการเข้าถึงสิทธิของคนพิการในเขตอำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยรวมและรายด้าน

ด้านที่	การเข้าถึงสิทธิของคนพิการ	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
๑	ด้านข้อมูลข่าวสาร	๓.๔๐	๐.๕๘	ปานกลาง
๒	ด้านบริการทางการแพทย์	๓.๓๖	๐.๖๓	ปานกลาง
๓	ด้านบริการด้านอาชีพ	๓.๒๘	๐.๘๐	ปานกลาง
๔	ด้านกายภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวก	๓.๒๑	๐.๕๖	ปานกลาง
๕	ด้านบริการทางการศึกษา	๓.๒๐	๐.๖๓	ปานกลาง
๖	ด้านบริการทางสังคม	๓.๑๑	๐.๗๑	ปานกลาง
	รวม	๓.๒๖	๐.๓๘	ปานกลาง

จากตารางที่ ๑ พบว่า การเข้าถึงสิทธิของคนพิการในเขตอำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ในภาพรวมโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = ๓.๓๖) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีการเข้าถึงสิทธิในระดับปานกลางทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านข้อมูลข่าวสาร ($\bar{X}$ = ๓.๔๐) รองลงมาคือ ด้านบริการทางการแพทย์ ($\bar{X}$ = ๓.๓๖) ด้านบริการด้านอาชีพ ($\bar{X}$ = ๓.๒๘) ด้านกายภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวก ($\bar{X}$ = ๓.๒๑) ด้านบริการทางการศึกษา ($\bar{X}$ = ๓.๒๐) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือด้านบริการทางสังคม ($\bar{X}$ = ๓.๑๑)

ผลการวิเคราะห์ระดับคุณภาพชีวิตคนพิการในเขตอำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว

ตารางที่ ๒ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคุณภาพชีวิตคนพิการในเขตอำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว โดยรวมและรายด้าน

ด้านที่	คุณภาพชีวิตคนพิการ	($\bar{X}$)	S.D.	ความหมาย
๑	ด้านสิทธิและความเท่าเทียม	๓.๖๖	๐.๓๖	มาก
๒	ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ	๓.๔๖	๐.๗๓	ปานกลาง
๓	ด้านสุขภาวะคนพิการ	๓.๓๙	๐.๕๐	ปานกลาง
๔	ด้านการออกสู่สังคม	๓.๒๗	๐.๕๘	ปานกลาง
๕	ด้านอาชีพ การจ้างงานและรายได้	๓.๒๔	๐.๕๕	ปานกลาง
๖	ด้านการศึกษา	๓.๒๔	๐.๗๕	ปานกลาง
๗	ด้านกีฬาและพันทนาการ	๓.๑๓	๐.๕๘	ปานกลาง
	รวม	๓.๓๔	๐.๕๘	ปานกลาง

จากตารางที่ ๒ พบว่า คุณภาพชีวิตคนพิการในเขตอำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว ในภาพรวม โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.34$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านสิทธิและความเท่าเทียม ($\bar{X} = 3.66$) รองลงมาคือ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ ($\bar{X} = 3.46$) ด้านสุขภาวะคนพิการ ($\bar{X} = 3.39$) ด้านการออกสู่สังคม ($\bar{X} = 3.27$) ด้านอาชีพ การจ้างงานและรายได้ ($\bar{X} = 3.24$) ด้านการศึกษา ($\bar{X} = 3.24$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านกีฬาและนันทนาการ ($\bar{X} = 3.13$)

ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของการสนับสนุนทางสังคมที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตคนพิการในเขต อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว พบว่า การสนับสนุนทางสังคม ($X_1 - X_4$) ทั้ง ๔ ด้านมีความสัมพันธ์ กับคุณภาพชีวิตคนพิการในเขตอำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว (Y) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ โดย (๑) ด้านอารมณ์ มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง และมีความสัมพันธ์ทางบวก (๒) ด้านการ ประเมินมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ และมีความสัมพันธ์ทางบวก (๓) ด้านข้อมูลข่าวสารมีความสัมพันธ์ กันในระดับต่ำ และมีความสัมพันธ์ทางบวก (๔) ด้านเครื่องมือ สิ่งของ เครื่องใช้ มีความสัมพันธ์กันในระดับ ปานกลาง และมีความสัมพันธ์ทางบวก การสนับสนุนทางสังคมส่งผลต่อคุณภาพชีวิตคนพิการในเขตอำเภอ วัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ทั้ง ๔ ด้าน คือ ด้านอารมณ์ ด้านการ ประเมิน ด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านเครื่องมือ สิ่งของ เครื่องใช้ โดยปัจจัยการสนับสนุนทางสังคมมีผลต่อ คุณภาพชีวิตคนพิการมากที่สุด ได้แก่ ด้านการประเมิน รองลงมาคือ ด้านอารมณ์ ด้านเครื่องมือ สิ่งของ เครื่องใช้ การเงิน การงาน และด้านข้อมูลข่าวสาร ตามลำดับ โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณหรือ ตัวแปรอิสระทั้งหมดสามารถร่วมกันพยากรณ์ความผันแปรของตัวแปรตามหรือคุณภาพชีวิตคนพิการ ในเขตอำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว ได้ร้อยละ ๘๗ ($R^{2Adj} = 0.879$)

อภิปรายผลการวิจัย

๑. จากผลการวิจัยพบว่า การเข้าถึงสิทธิของคนพิการในเขตอำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ใน ระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีการเข้าถึงสิทธิในระดับปานกลางทุกด้าน โดยด้านที่มี ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านข้อมูลข่าวสาร ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดอยู่ในระดับปานกลางคือด้านบริการ ทางสังคม โดยด้านข้อมูลข่าวสาร ซึ่งเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็น รายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมากคือ ท่านรับทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิทธิตาม พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ จากหน่วยงานราชการ/เอกชนที่ เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนด้านสิทธิคนพิการ รองลงมาอยู่ในระดับปานกลางคือ ท่านได้รับข้อมูลเกี่ยวกับ ความรู้ความเข้าใจในการใช้สิทธิของคนพิการจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

อยู่ในระดับปานกลางคือ ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารสำหรับคนพิการจากการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต เอกสาร วารสาร ฯลฯ ส่วนด้านบริการทางสังคมเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีการเข้าถึงสิทธิในระดับปานกลางทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ท่านได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพสำหรับคนพิการอย่างเหมาะสมและเพียงพอ รองลงมาท่านได้รับการที่เหมาะสมกับสภาพปัญหาความต้องการสำหรับคนพิการอย่างครบถ้วน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ท่านได้รับการขนส่งสาธารณะ เช่น รถเมล์ รถไฟ รถโดยสารในการเดินทางในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม

ซึ่งผลการวิจัยที่ได้สรุปมาข้างต้นสอดคล้องกับงานวิจัยของสาคร นคราบัณฑิตย์ ได้ศึกษาเรื่องการเข้าถึงสิทธิตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ของคนพิการในเขตเทศบาลเมืองควนลัง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ผลจากการวิจัยพบว่า การเข้าถึงสิทธิแต่ละด้านมีดังนี้

๑) สิทธิด้านการรักษาพยาบาลผู้พิการสามารถเข้ารับบริการทางการแพทย์ในการรักษาพยาบาลจากโรงพยาบาลรัฐคิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ โดยไม่ต้องจ่ายค่าบริการ

๒) สิทธิด้านการศึกษา ผู้พิการสามารถเข้าถึงสิทธิการศึกษาภาคบังคับหรือการศึกษาตามอัธยาศัยร้อยละ ๕๙ ไม่เคยเข้ารับการศึกษาร้อยละ ๔๐.๙ เนื่องจากเหตุจากความพิการ

๓) สิทธิด้านการส่งเสริมอาชีพ ผู้พิการได้รับการฝึกอาชีพที่เหมาะสม ร้อยละ ๒.๙ สามารถนำไปประกอบอาชีพได้ ร้อยละ ๕๕.๖ ของผู้ที่ได้ฝึกอาชีพ ส่วนใหญ่ผู้พิการจำนวน ๒๖๖ คน จาก ๓๑๕ คน ไม่สามารถประกอบอาชีพได้และมีอาชีพอยู่แล้ว ๔๐ ราย

๔) สิทธิด้านข้อมูลข่าวสาร ผู้พิการทราบถึงสิทธิของตนเองจากเจ้าหน้าที่ของเทศบาลเมืองควนลัง ที่นำเอกสารต่าง ๆ มาให้ ๓๑๕ ราย โดยก่อนหน้านี้ผู้พิการ ๒๗๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๗.๓ ไม่ทราบสิทธิข้อมูลข่าวสารของตน

๕) สิทธิด้านเบี้ยยังชีพคนพิการ โดยผู้พิการทั้งหมด ๓๑๕ คน ทราบถึงสิทธิการได้รับเบี้ยยังชีพ โดยได้รับเบี้ยยังชีพคนพิการทุกเดือนจากเทศบาลเมืองควนลัง^{๑๐}

และผลการวิจัยยังสอดคล้องกับงานวิจัยของพรธิดา วิเศษศิลปานนท์ และคณะ ได้ศึกษาการติดตามการเข้าถึงสิทธิของคนพิการและการพัฒนารูปแบบระบบสวัสดิการที่ส่งเสริมการเข้าถึงสิทธิของคนพิการ ผลจากการวิจัยพบว่า ดัชนีสิทธิและความเท่าเทียมคนพิการและผู้ดูแลสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้น้อยในเรื่องการสนับสนุนผู้ช่วยคนพิการ การได้รับการจ้างงานจากหน่วยงานราชการหรือเอกชน และ

^{๑๐} สาคร นคราบัณฑิตย์, “การเข้าถึงสิทธิตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ของคนพิการในเขตเทศบาลเมืองควนลัง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา”, วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ๒๕๕๕), หน้า ๓.

ล่ามภาษามือ คนพิการสามารถใช้ข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ของคนพิการได้ในระดับปานกลาง การรับบริการสาธารณสุขคนพิการเกินครึ่งได้รับการบริการตามระบบสาธารณสุขตามความต้องการในส่วนที่ยังขาดก็คือ การฟื้นฟูทางการแพทย์ การตรวจร่างกายประจำปี การเยี่ยมบ้านคนพิการ และการได้รับอุปกรณ์ช่วยเหลือคนพิการ ด้านการศึกษา คนพิการส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา และไม่ได้ได้รับการศึกษาจำนวนเท่า ๆ กัน ยังไม่ได้รับความช่วยเหลืออีกมาก กรณีคนพิการที่อยู่ในระบบการศึกษาที่จะสำเร็จการศึกษาตามแผนการศึกษาน้อยเพราะมีปัญหาและอุปสรรคทางด้านร่างกาย ด้านอาชีพ การจ้างงานและรายได้คนพิการกว่าครึ่งไม่ได้ประกอบอาชีพและไม่ได้รับการฝึกอบรมอาชีพ เนื่องจากข้อจำกัดทางร่างกาย คนพิการส่วนใหญ่ไม่เคยใช้บริการด้านการจัดหางานรายได้เฉลี่ยของคนพิการ สูงกว่ารายจ่ายเพียงเล็กน้อยทำให้ข้อจำกัดในการออมและอาจไม่เพียงพอในกรณีมีรายจ่ายฉุกเฉินและจำเป็นเกิดขึ้น ด้านการออกสู่สังคม คนพิการส่วนใหญ่ไม่ได้รับการฝึกทักษะชีวิตประมาณร้อยละ ๗๐ บางส่วนไม่ได้รับอุปกรณ์สิ่งที่คนพิการต้องการเพิ่ม เช่น ไม้เท้า เครื่องช่วยฟัง รองเท้าคนพิการ ห้องน้ำคนพิการ เป็นต้น และส่วนใหญ่ไม่ได้เข้าร่วมชมรมหรือกลุ่มต่าง ๆ ด้านกีฬาและนันทนาการ คนพิการส่วนใหญ่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมของสังคม ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก คนพิการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสิ่งอำนวยความสะดวกของหน่วยราชการและเอกชน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นโรงพยาบาล ส่วนสถานที่อื่น ๆ เข้าถึงได้เพียงบางส่วนเท่านั้น^{๑๑}

๒. จากผลการวิจัยพบว่า การสนับสนุนทางสังคมของคนพิการในเขตอำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของศมนรักษ์ สุวรรณทรัพย์ ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตคนพิการทางการเคลื่อนไหวของคนพิการในจังหวัดปทุมธานี ผลจากการวิจัยพบว่า การสนับสนุนทางสังคมสำหรับคนพิการทางการเคลื่อนไหวของคนพิการในจังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง^{๑๒} และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของพรธิดา วิเศษศิลปานนท์ และคณะ ได้ศึกษาเรื่องการติดตามการเข้าถึงสิทธิของคนพิการและการพัฒนารูปแบบสวัสดิการที่ส่งเสริมการเข้าถึงสิทธิของคนพิการ ผลจากการวิจัยพบว่า ดัชนีสิทธิและความเท่าเทียมคนพิการและผู้ดูแลสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้น้อยในเรื่องการสนับสนุนผู้ช่วยคนพิการ การได้รับการจ้างงานจากหน่วยงานภาครัฐหรือเอกชนและล่ามภาษามือ คนพิการสามารถใช้ข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ของคนพิการได้ในระดับปานกลาง ด้านอารมณ์มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้รับการสนับสนุนทางสังคม

^{๑๑} พรธิดา วิเศษศิลปานนท์และคณะ, “โครงการติดตามการเข้าถึงสิทธิของคนพิการและการพัฒนารูปแบบสวัสดิการที่ส่งเสริมการเข้าถึงสิทธิของคนพิการ”, รายงานการวิจัย, (มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๕๕), หน้า ๓.

^{๑๒} ศมนรักษ์ สุวรรณทรัพย์, “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของคนพิการทางการเคลื่อนไหวในจังหวัดปทุมธานี”, วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, (มหาวิทยาลัยบูรพา, ๒๕๕๙), หน้า ๓.

โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก^{๑๓} ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรุ่งชฎาพร ใจยา ศึกษาเรื่องการสนับสนุนทางสังคมของผู้พิการในเขตเทศบาลเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน ผลจากการวิจัยพบว่า ผู้พิการในเขตเทศบาลเมืองลำพูน ได้รับการสนับสนุนทางสังคมด้านอารมณ์ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ด้านการประเมินได้รับการสนับสนุนทางสังคม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการยอมรับยกย่องและเห็นคุณค่าด้านการเป็นส่วนหนึ่งของสังคม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการเป็นส่วนหนึ่งของสังคม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ด้านเครื่องมือสิ่งของ เครื่องใช้ ได้รับการสนับสนุนทางสังคม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ด้านข้อมูลข่าวสารได้รับการสนับสนุนทางสังคม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง^{๑๔} ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพรธิดา วิเศษศิลปานนท์และคณะ ได้ศึกษาเรื่องติดตามการเข้าถึงสิทธิของคนพิการและการพัฒนารูปแบบระบบสวัสดิการที่ส่งเสริมการเข้าถึงสิทธิของคนพิการ ผลจากการวิจัยพบว่าคนพิการสามารถใช้ข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ของคนพิการได้ในระดับปานกลาง^{๑๕}

๓. จากผลการวิจัยพบว่า คุณภาพชีวิตพิการในเขตอำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เวชยันต์ ชันธะรี ได้ศึกษาเรื่องคุณภาพชีวิตและภาวะซึมเศร้าของผู้พิการในเขตพื้นที่ตำบลหนองเต็ง อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ผลจากการวิจัยพบว่า คุณภาพชีวิตของผู้พิการในเขตพื้นที่ตำบลหนองเต็ง อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ มีคุณภาพชีวิตในระดับปานกลาง ด้านสิทธิและความเท่าเทียม พบว่ามีคุณภาพชีวิตโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการพบว่า คุณภาพชีวิตโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง^{๑๖} ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรธิดา วิเศษศิลปานนท์ และคณะ ได้ศึกษาเรื่องการติดตามการเข้าถึงสิทธิของคนพิการและการพัฒนารูปแบบระบบสวัสดิการที่ส่งเสริมการเข้าถึงสิทธิคนพิการ ผลการวิจัยพบว่า ดัชนีสิ่งอำนวยความสะดวกของคนพิการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสิ่งอำนวยความสะดวกของหน่วยราชการและภาคเอกชนส่วนใหญ่เป็นโรงพยาบาล ส่วนสถานที่อื่น ๆ เข้าถึงได้เป็นบางส่วน ด้านสุขภาวะคนพิการพบว่า คุณภาพชีวิตโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง^{๑๗}

^{๑๓} พรธิดา วิเศษศิลปานนท์ และคณะ, “โครงการติดตามการเข้าถึงสิทธิของคนพิการและการพัฒนารูปแบบสวัสดิการที่ส่งเสริมการเข้าถึงสิทธิของคนพิการ”, รายงานการวิจัย, หน้า ๓.

^{๑๔} รุ่งชฎาพร ใจยา, “การสนับสนุนทางสังคมของคนพิการในเขตเทศบาลเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน”, วิทยานิพนธ์ สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต, (มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๕๘), หน้า ๓.

^{๑๕} พรธิดา วิเศษศิลปานนท์ และคณะ, “โครงการติดตามการเข้าถึงสิทธิของคนพิการและการพัฒนารูปแบบสวัสดิการที่ส่งเสริมการเข้าถึงสิทธิของคนพิการ”, รายงานการวิจัย, หน้า ๓.

^{๑๖} เวชยันต์ ชันธะรี, “คุณภาพชีวิตและภาวะซึมเศร้าของผู้พิการในเขตพื้นที่ตำบลหนองเต็ง อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์”, วิทยานิพนธ์, (มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ๒๕๕๖), หน้า ๓.

^{๑๗} พรธิดา วิเศษศิลปานนท์ และคณะ, “โครงการติดตามการเข้าถึงสิทธิของคนพิการและการพัฒนารูปแบบสวัสดิการที่ส่งเสริมการเข้าถึงสิทธิของคนพิการ”, รายงานการวิจัย, หน้า ๓.

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศศินันท์ วาสิน ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตคนพิการในจังหวัดนนทบุรี ผลจากการวิจัยพบว่า คุณภาพชีวิตคนพิการทางด้านร่างกาย ด้านจิตใจและสิ่งแวดล้อม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการออกสู่สังคมพบว่า คุณภาพชีวิตโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง^{๑๘} ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธิดารัตน์ นงค์ทอง ศึกษาเรื่องคุณภาพชีวิตของคนพิการรุนแรงทางร่างกายและการเคลื่อนไหว ผลจากการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีคุณภาพชีวิตด้านการออกสู่สังคมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ด้านอาชีพ การจ้างงานและรายได้ พบว่า คุณภาพชีวิตโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ด้านกีฬาและนันทนาการพบว่า คุณภาพชีวิตโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง^{๑๙} สอดคล้องกับงานวิจัยของอนัญญา เจียนรัมย์ ศึกษาเรื่องความต้องการได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสนามชัย อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลจากการวิจัยพบว่า ความต้องการได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการด้านอาชีพและด้านรายได้ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการศึกษาพบว่า มีคุณภาพชีวิตโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง^{๒๐}

๔. จากผลการวิจัยพบว่าคุณภาพชีวิตของคนพิการในเขตอำเภอดอนจาน จังหวัดสระแก้ว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ทั้ง ๔ ด้านคือ ด้านอารมณ์ ด้านการประเมิน ด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านเครื่องมือ สิ่งของ เครื่องใช้ โดยที่ปัจจัยการสนับสนุนทางสังคมที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตคนพิการมากที่สุด เป็นอันดับแรกคือ การประเมิน รองลงมาคือด้านอารมณ์ ด้านเครื่องมือ สิ่งของเครื่องใช้และด้านข้อมูลข่าวสาร ตามลำดับ โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ หรือตัวแปรอิสระทั้งหมดสามารถร่วมกันพยากรณ์ความผันแปรของตัวแปรตามหรือคุณภาพชีวิตคนพิการในเขตอำเภอดอนจาน จังหวัดสระแก้ว ได้ร้อยละ ๘๐.๙๐ ($R^2_{Adj} = ๐.๘๗๙$) ซึ่งจากผลของการวิจัยแสดงให้เห็นว่าการสนับสนุนทางสังคมแก่คนพิการ มีความสำคัญต่อคุณภาพชีวิตคนพิการเป็นอย่างยิ่ง เพราะถ้าคนพิการสามารถเข้าถึงสิทธิต่าง ๆ ของคนพิการตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และหน่วยงานราชการต่าง ๆ ในภาครัฐให้การสนับสนุนแก่คนพิการแล้วย่อมจะส่งผลให้คนพิการทุกประเภทมีคุณภาพชีวิตที่ดี ผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของศมนรภัช สุวรรณทรัพย์ ศึกษาเรื่อง

^{๑๘} ศศินันท์ วาสิน, “ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตคนพิการในจังหวัดนนทบุรี”, วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, (มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, ๒๕๕๕), หน้า ๓.

^{๑๙} ธิดารัตน์ นงค์ทอง, “การศึกษาคุณภาพชีวิตของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหว”, รายงานการวิจัย, (มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๖๐), หน้า ๓.

^{๒๐} อนัญญา เจียนรัมย์, “ความต้องการได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสนามชัย อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา”, วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์, ๒๕๕๗), หน้า ๓.

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตคนพิการทางการเคลื่อนไหวในจังหวัดปทุมธานี ผลจากการวิจัยพบว่าการสนับสนุนทางสังคม การรับรู้ภาพลักษณ์และรูปร่างของตน การเห็นคุณค่าในตนเอง ระดับของความพิการและความปลอดภัย ความสะดวกในการดำเนินชีวิต เป็นปัจจัยที่สามารถร่วมกันทำนายคุณภาพชีวิตของคนพิการทางการเคลื่อนไหวได้ร้อยละ ๔๐.๐๓ ($R^2 = ๐.๔๐๓$, $F = ๖.๐๘๔$, $P\text{-value} < ๐.๐๑$) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนดิบเท่ากับ ๐.๐๐๖, ๐.๐๑๒, ๐.๐๐๗, -๐.๐๗๖ และ ๐.๑๐ ตามลำดับ^{๒๑} และยิ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศศิพันธ์ วาสิน ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตคนพิการในจังหวัดนนทบุรี ผลจากการวิจัยพบว่า ภาวศรัทธาช่วยคนพิการมีอิทธิพลทางบวกกับคุณภาพชีวิตคนพิการมากที่สุด รองลงมาคือ การบริการที่ได้รับจากภาครัฐ การเห็นคุณค่าในตนเอง เพศ และสัมพันธภาพในครอบครัว ส่วนอายุและสถานภาพสมรสมีอิทธิพลทางลบกับคุณภาพชีวิตคนพิการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕^{๒๒}

ข้อเสนอแนะ

๑. ข้อเสนอแนะที่ได้จากผลการวิจัย

๑.๑ การเข้าถึงสิทธิของคนพิการ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดสระแก้วหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรส่งเสริมและพัฒนาการเข้าถึงสิทธิของคนพิการในเขตอำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ด้านบริการทางการศึกษาและด้านบริการทางสังคมแก่คนพิการให้มากและเพียงพอต่อความต้องการของคนพิการ ในปัจจุบันนี้โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางด้านบริการสังคมเกี่ยวกับการยอมรับและการมีส่วนร่วมทางสังคมเศรษฐกิจและการเมืองอย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพบนพื้นฐานแห่งความเท่าเทียมกับบุคคลทั่วไป ตลอดจนได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับคนพิการ ตลอดจนการจัดสวัสดิการเบี้ยความพิการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ

๑.๒ ด้านข้อมูลข่าวสาร หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการช่วยเหลือผู้พิการ โดยเฉพาะหน่วยงานหลักของจังหวัดคือ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดสระแก้ว ควรให้ความสำคัญกับการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารสำหรับคนพิการ โดยมีการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต เอกสาร วารสาร หรือสื่ออื่น ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ

^{๒๑} สมณรักษ์ สุวรรณทรัพย์, “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของคนพิการทางการเคลื่อนไหวในจังหวัดปทุมธานี”, วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, หน้า ๓๓.

^{๒๒} ศศิพันธ์ วาสิน, “ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตคนพิการในจังหวัดนนทบุรี”, วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, หน้า ๓๓.

๒. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

๒.๑ ควรทำการศึกษาเพิ่มเติมในเรื่องปัญหาและอุปสรรคในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการในเขตอำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว เพื่อหาแนวทางในการลดปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในการดำเนินงานให้คนพิการ มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

๒.๒ ควรศึกษาเจาะลึกถึงแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแต่ละประเภทเป็นการเฉพาะ เพื่อให้การดำเนินการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ มีความเหมาะสมกับความพิการแต่ละประเภท และสอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงของคนพิการ

๒.๓ ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตคนพิการในเขตอำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว เป็นข้อมูลเชิงประจักษ์มากขึ้น

บรรณานุกรม

กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ. รายงานข้อมูลสถานการณ์ด้านคนพิการในประเทศไทย.

กรุงเทพมหานคร: กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, ๒๕๖๕.

กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ. คู่มือมาตรฐานการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ “โครงการ

เสริมพลังคนพิการสร้างโอกาสและความเท่าเทียมในสังคม”. กรุงเทพมหานคร:

กองยุทธศาสตร์และแผนงาน กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (พก.), ๒๕๕๙.

เฉลิมชัย ใจคง และทศพร แสงสว่าง. “ชุดการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เรื่อง

การดูแลรักษาสุขอนามัยอวัยวะต่าง ๆ ของร่างกายสำหรับครูระดับประถมศึกษา”. วารสาร

มหาวิทยาลัยวิชาการ. ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๓ (กันยายน-ธันวาคม ๒๕๖๔) : ๑๕๕.

ธิดารัตน์ นงค์ทอง. “การศึกษาคุณภาพชีวิตของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหว”. รายงาน

การวิจัย. มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๖๐.

พระมหาพิระพล ฐานจาโร (นาคะจักรวาล). “รูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์สำหรับคนพิการในโรงเรียน

การศึกษาพิเศษ”. วารสารมหาวิทยาลัยวิชาการ. ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๒ (พฤษภาคม-สิงหาคม ๒๕๖๔) :

๑๑๕.

พรธิดา วิเศษศิลปานนท์และคณะ. “โครงการติดตามการเข้าถึงสิทธิของคนพิการและการพัฒนารูปแบบ

สวัสดิการที่ส่งเสริมการเข้าถึงสิทธิของคนพิการ”. รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยมหิดล,

๒๕๕๕.

รุ่งชฎาพร ใจยา. “การสนับสนุนทางสังคมของคนพิการในเขตเทศบาลเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน”.

วิทยานิพนธ์สารานุกรมสุขศาสตร์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๕๘.

เวชยันต์ ชันธะรี. “คุณภาพชีวิตและภาวะซึมเศร้าของผู้พิการในเขตพื้นที่ตำบลหนองเต็ง อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์”. **วิทยานิพนธ์**. มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ๒๕๕๖.

ศมนรักษ์ สุวรรณทรัพย์. “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของคนพิการทางการเคลื่อนไหวในจังหวัดปทุมธานี”. **วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต**. มหาวิทยาลัยบูรพา, ๒๕๕๙.

ศศินันท์ วาสิน. “ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตคนพิการในจังหวัดนนทบุรี”. **วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต**. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, ๒๕๕๕.

สาคร นักรบบัณฑิตย์. “การเข้าถึงสิทธิตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ของคนพิการในเขตเทศบาลเมืองควนลัง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา”. **วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต**. มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ๒๕๕๕.

สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดสระแก้ว. **จำนวนคนพิการที่จดทะเบียนคนพิการ อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว**. สระแก้ว : สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดสระแก้ว, ๒๕๖๔.

สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ. **ประเทศการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่องประเภทและหลักเกณฑ์ความพิการ**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, ๒๕๕๐.

อนัญญา เจียนรัมย์. “ความต้องการได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสนามชัย อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา”. **วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต**. มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์, ๒๕๕๗.

Taro Yamane. **Statistics : An Introductory Analysis (3rd^{ed})**. New York: Harper and Row Publications, 1973.

United Nation. **Report of the World Summit for Social Developmen**. New York: United Nation, 1995.